Náučný chodník Voľchovô

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Brezno
Geomorfologická jednotka:	Veporské vrchy
Geologická jednotka:	veporské pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Polomka, Smrečina DK (resp. vlak Polomka) a pešo 1,4 km (resp. 2,7 km) k juhovýchodu (resp. východu) po miestnych komunikáciách a moste cez Hron
Východisko:	Polomka, rekreačné (lyžiarske) stredisko Bučník
Trasa:	Polomka, rekreačné stredisko Bučník – Bučník (907 m n. m.) s rozhľadňou Polomské očko – lúka Lábošov – Volchova dolina – odbočka k rybníku Voľchovô a späť – Polomka, rekreačné stredisko Bučník
Dĺžka, prevýšenie:	8,5 km, prevýšenie 300 m
Čas prechodu:	3 h
Počet zastávok:	7
Náročnosť:	stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, ochranárske, kultúrno-historické

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2019

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Obecný úrad Polomka, Osloboditeľov 12, 976 66 Polomka, tel. 048 / 6193 138

Poznámky: (1) Náučný chodník je pomenovaný miestnym variantom miestopisného názvu doliny (ktorou prechádza vo svojom závere), potoka, vrchu či rybníka (viac v hesle Volchovo nižšie). (2) Prvá tretina trasy – výstup k zastávke 4 na Bučníku pri rozhľadni Polomské očko – je veľmi strmý s prevýšením 300 m. (3) Schodisko a vyhliadková plošina na rozhľadni Polomské očko sú z oceľových mriežok.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre vlastivednú vychádzku (pozri poznámky vyššie).

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Polomka. Obec východne od Brezna v strednej časti Horehronského podolia zovretom od severu

Nízkymi Tatrami a od juhu Veporskými vrchmi. Intravilán sa rozprestiera prevažne na stredných riských riečnych terasách Hrona a staršom zarovnanom povrchu na úpätí Nízkych Tatier. Vznikla počas valašskej kolonizácie, prvá písomná zmienka pochádza z roku 1525. Patrila panstvu hradu Muráň. Obyvatelia boli väčšinou pastieri a drevorubači, neskôr vyrábali drevné uhlie pre blízke železiarske podniky, zaoberalo sa i spracovaním ľanu a konopy a pestovaním menej náročných plodín. V 19. storočí tu fungovala píla a pivovar a obyvatelia pracovali v okolitých hutách a železiarňach v susedných obciach. Začiatkom 20. storočia postihol obec úpadok regiónu spojený s vlnou vysťahovalectva a nepokojov (Polomská vzbura z 12. novembra 1932 proti exekúciám). Počas Slovenského národného povstania patrila Polomka medzi povstalecké obce. Všestranný rozvoj nastal po druhej svetovej vojne, v roku 1976 bol vybudovaný Drevokombinát – závod na spracovanie drevnej hmoty a výrobu drevárskych výrobkov. V centre stojí fortifikovaný rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa s predstavanou vežou zo 17. storočia. V obci sa zachovala a udržiava sa ľudová architektúra, kroje, folklórne zvyky a remeslá. K významným rodákom patrí **Mikuláš Ferjenčík** (1904 – 1988), veterinárny lekár, významný organizátor Slovenského národného povstania, poverenník Slovenskej národnej rady pre národnú obranu, v roku 1992 povýšený do hodnosti armádneho generála in memoriam. Pri južnom okraji obce na severnom svahu Bučníka (907 m n. m.) v okraji Veporských vrchov vzniklo **rekreačné stredisko Bučník** s lyžiarskym areálom, rozhľadňou Polomské očko a náučným chodníkom Voľchovô.

Volchovo. Týmto štandardizovaným názvom, resp. miestnym názvom **Voľchovô** sa v severovýchodnom okraji Veporských vrchov juhozápadne od Polomky označujú zalesnený **vrch** (856 m n. m.) a asi 7 km dlhý **potok** tečúci Volchovou dolinou spod Malej Smrekovice v masíve Fabovej hole, zľava ústiaci do Hrona. Rovnaký miestny názov sa používa pre malý **rybník** na krátkom ľavostrannom prítoku stredného toku Volchova.

Polomské očko. Rozhľadňa s výškou 30 m vybudovaná v roku 2018 na okraji malej vrcholovej plošiny vrchu Bučník (907 m n. m.) v strmom okrajovom svahu Veporských vrchov južne nad Polomkou. Železná konštrukcia na štvorcovom pôdoryse obložená drevom so 142 schodmi prístupnou obvodovou plošinou (všetko z oceľovej priehľadnej mriežky) umožňuje kruhový výhľad na východnú časť Horehronského podolia a Nízkych Tatier – Kráľovohoľské Tatry –, Veporské vrchy a Muránsku planinu. Celoročne voľne prístupná rozhľadňa je dostupná strmým peším výstupom z rekreačného strediska Bučník v Polomke s prevýšením 300 m, a to po zjazdovke alebo paralelnou začiatočnou časťou okružného náučného chodníka Voľchovô.

Veporské vrchy. Horský geomorfologický celok na strednom Slovensku – najzápadnejšia časť Slovenského rudohoria – s trojuholníkovým pôdorysom približne medzi Medzibrodom, Hriňovou, Mýtnou, Tisovcom a Pohorelou susediaci na západe so Zvolenskou kotlinou a Poľanou, na juhovýchode so Stolickými vrchmi a Spišsko-gemerským krasom, resp. jeho podcelkom Muránskou planinou a na severe Horehronským podolím. V podstatnej časti ich geologickú stavbu tvoria kryštalické horniny, najmä paleozoické granity a granodiority, v severozápadnej časti sa vyskytujú i mezozoické vápence, dolomity a kremence, ako ostrovy sú zachované zvyšky neogénnych vulkanických pokrovov, najmä z andezitov a vulkanických brekcií (Hájna hora). Pohorie s prevažne hornatinovým reliéfom s hlbokými dolinami a výskytom starých zarovnaných povrchov je pomenované po výraznom stolovom vrchu Klenovský Vepor (1 338 m n. m.), ktorý predstavuje zvyšok andezitového lávového prúdu. Najvyšším vrchom je granitoidmi budovaná Fabova hoľa (1 439 m n. m.) vo východnej časti pohoria severne od Tisovca. Vodné toky prameniace v pohorí patria povodiam Hrona, Ipľa a Rimavy. Pohorie je zväčša porastené prevažne bukovými a smrekovými lesmi s výnimkou plochejších častí s rozptýleným osídlením v južnej časti (Hriňová, Detvianska Huta, Sihla, Lom nad Rimavicou) či na severe v doline stredného toku Čierneho Hrona (Čierny Balog) a Osrblianky, kde sa vyskytujú rozsiahle lúky a pasienky.

Názvy informačných panelov

1. Rekreačné stredisko Bučník
2. Ľudový odev a architektúra
3. Gazdovanie na lúkach a pasienkoch
4. Muránska planina a Bučník
5. Lesníctvo
6. Rybník a život v ňom
7. Rieka Hron

MAĽOVKY CHODNÍK VOTCHOVO

Trasa náučného chodníka
1 Rekreačné stredisko Bučník
2 Ľudový odev a architektúra
3 Gazdovanie na lúkach
4 Muránska planina a Bučník
5 Lesníctvo
6 Rybník a život v ňom
7 Rieka Hron

